

Inbjudan till samråd enligt
miljöbalken 6 kap

Ansökan om linjekoncession för 36 kV -
markkabel, vid Hedenbyn, Skellefteå
Kommun

Skellefteå kommun Västerbottens län

Skellefteå Kraft Elnät AB

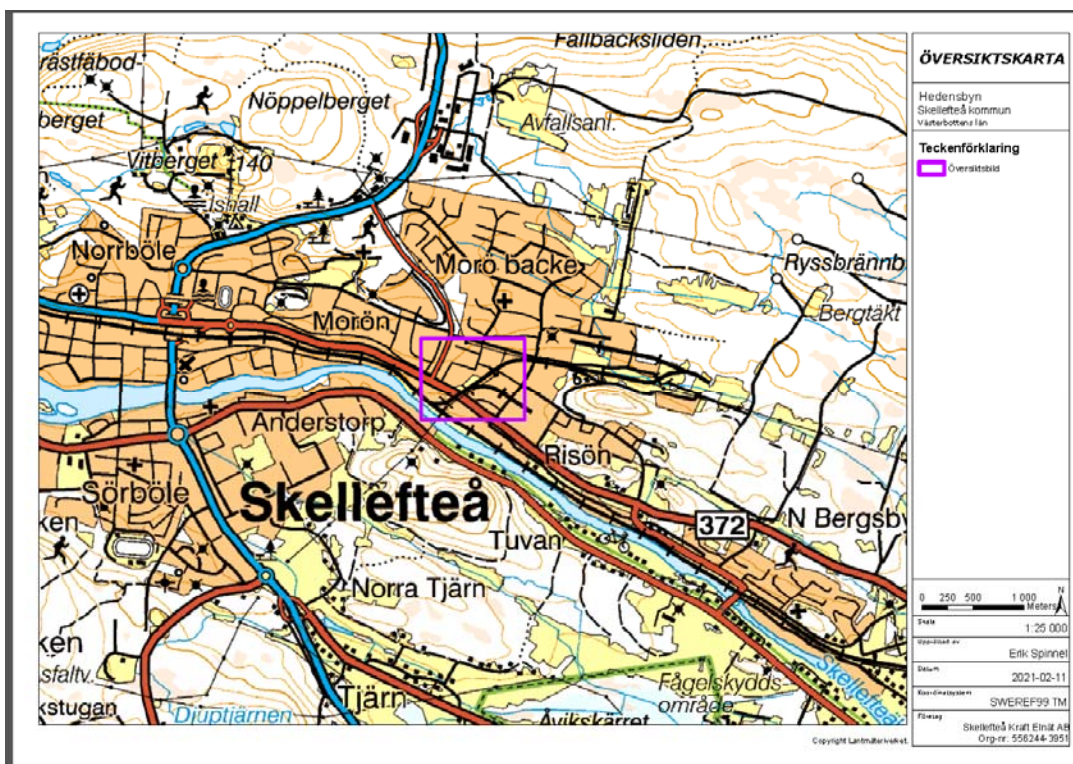
Innehållsförteckning

1. Inledning och inbjudan till samråd.....	3
1.1 Bakgrund och syfte	3
1.2 Koncessionsansökan	4
1.3 Inbjudan till samråd	4
1.4 Skellefteå Krafts bedömning avseende betydande miljöpåverkan	4
1.5 Nollalternativ	4
2. Utförande	5
2.1 Markkabel.....	5
2.2 Rasing av befintlig luftledning	5
3. Förutsättningar och förutsedd miljöpåverkan	6
3.1 Kommunala planer och Järnvägplaner	6
3.2 Landskap och boendemiljö	6
3.3 Naturvärden	7
3.4 Kulturmiljövärden	7
3.5 Rekreation och friluftsliv	7
3.6 Rennäring.....	8
3.7 Övrig markanvändning och infrastruktur	8
4. Bedömning av betydande miljöpåverkan	9
5. Fortsatt arbete	9
Bilaga 1 – Översiktskarta med utredningsstråk	

1. Inledning och inbjudan till samråd

1.1 Bakgrund och syfte

Skellefteå Kraft Elnät AB (nedan benämnt Skellefteå Kraft) planerar att ansöka om nätkoncession (tillstånd) för linje för att markförlägga en 36 kV-ledning mellan station Hedensbyn TT1512 och Hedensborg, se Figur 1-1. Den totala sträckan för markkabeln kommer att hamna på ca 1 km. Verksamheten ligger i Skellefteå kommun. Utredningsstråket för ledningen finns presenterat i bilaga 1.

Figur 1 - Översiktskarta med området för den planerade kabelförläggningen inringat

Detta samråd utgör ett utredningssamråd enligt 6 kap 24§. Föreliggande handling utgör samrådsunderlag inför kommande beslut och avgränsning av miljökonsekvensbeskrivningarna för ledningen och för beslut om huruvida verksamheten ska anses ha betydande miljöpåverkan eller ej.

Syftet med att markförlägga en befintlig 36 kV-luftledning är att därmed ge plats för planerade ombyggnationer för infrastrukturen i området då bland annat Norrbottinabanan ska byggas i Skellefteå.

Skellefteå Kraft har identifierat järnvägsvallen och dess direkta närområde som ett möjligt stråk för att lägga markkabeln på. Detta eftersom stickspåret upp till Hedensbyn planerar att raseras.

1.2 Koncessionsansökan

För att få bygga och driftsätta en kraftledning på 36kV (s.k. regionnättsnivå) krävs tillstånd, s.k. nätkoncession för linje, enligt Ellagen (1997:857). Koncessionsansökan lämnas till Energimarknadsinspektionen som handlägger ärendet och efter remisshantering fattar beslut. Ansökan omfattar bland annat teknisk beskrivning, fastighetsägarförteckning, miljökonsekvensbeskrivning och karta.

Ett koncessionsbeslut ger rätt att bygga ledningen, men inte rätt att ta mark i anspråk. Skellefteå Kraft strävar efter att teckna frivilliga markupplåtelseavtal med berörda fastighetsägare. Koncessionsbeslutet kommer att ligga till grund för den ledningsrätt som Skellefteå Kraft ämnar ansöka om hos Lantmäteriet.

1.3 Inbjudan till samråd

Skellefteå Kraft vill härmed bjuda in till ett skriftligt samråd enligt 6 kap miljöbalken för rubricerat ärende. Samrådet genomförs som ett utredningssamråd då Skellefteå Kraft gjort bedömningen att ledningen inte innebär betydande miljöpåverkan. I enlighet med regelverket i miljöbalken gällande undersökningssamråd kommer förfrågan ställas till länsstyrelsen avseende beslut om betydande miljöpåverkan (BMP).

Ni är berörd av detta samråd i egenskap av berörd myndighet, kommun, sameby och fastighetsägare. Vi ber er att informera eventuella arrendatorer eller andra nyttjanderättsinnehavare om projektet.

Synpunkter och information som kan vara värdefulla för det fortsatta arbetet lämnas **senast 26 mars** via e-post till erik.spinnel@skekraft.se

Samrådsunderlaget samt detaljerade fastighetskartor finns även att ladda hem från Skellefteå Krafts hemsida www.skekraft.se/om-oss/samrad/

Personuppgifter (namn och adress) till berörda i samrådet är hämtat från Lantmäteriet och Skatteverket. Syftet är att genomföra samrådsförfarandet enligt kap 6 miljöbalken.

1.4 Skellefteå Krafts bedömning avseende betydande miljöpåverkan

Då det är fråga om en markförlagd 36 kV-ledning med förläggning intill befintlig infrastruktur i form av befintliga järnvägsvallen samt att ledningarna inte påverkar några särskilt utpekade områden för natur- och kulturmiljö, har Skellefteå Kraft gjort bedömningen att ledningen inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan enligt miljöbalkens bestämmelser.

1.5 Nollalternativ

Nollalternativet innebär i det aktuella fallet att koncession för den nya 36 kV-ledningen uteblir. Det innebär i så fall att ledningen blir kvar i luftledningsutförande vilket försvårar de planerade ombyggnationerna i området, inklusive bygget av Norrbotniabanan.

Nollalternativet innebär också att de miljökonsekvenser som kan förväntas uppkomma vid koncession för den nya markkabeln uteblir.

2. Utförande

Den nya 36 kV-ledningen mellan station Hedensbyn och Hedenborg planeras att utformas i markkabelutförande.

2.1 Markkabel

Utförandet av en 36 kV-ledning i markkabelutförande innebär att ett markkabelförband med tre kablar samt en eventuell q-kabel förläggs i ett uppschaktat kabeldike med ett djup på cirka 1-1,5 meter och med en schaktbotten som är cirka 1-2 meter bred. Under anläggningsskedet kommer ett cirka 10 meter brett område tas i anspråk för avverkning av eventuella enstaka träd, framkomlighet av maskiner vid schaktning och nedläggning av kabelförbandet. Befintliga vägar kommer att användas för transport av maskiner och material till och från anläggningsområdet. I den mån det är möjligt kommer kablarna i enlighet med Skellefteå krafts rutiner samförläggas med annan kabel- och ledningsinfrastruktur som finns på platsen.

Vid anläggande av en markkabel kommer det upprätthållas en byggnads- och anläggningsfri zon på vardera sidan av schaktet ovanför kablarna. Syftet med zonen är att skydda kablarna och hålla dem tillgängliga för reparation.

2.2 Rasering av befintlig luftledning

Linjen kommer att raseras med hjälp av en linjemaskin. Linan monteras loss från isolatorn och spolas ihop upp på trumma för att sedan transporteras till återvinning. Stolparna grävs upp tillsammans och transporteras bort för omhändertagande. Järn och porslin/glas behålls som reservdelar i den mån det är möjligt alternativt skickas till återvinning. Kvarvarande gropar fylls eller trycks igen med skopan.

Figur 2 - Banvallen där ledningsförläggningen planeras. Befintlig 30 kV ledning syns till höger i bilden.

3. Förutsättningar och förutsedd miljöpåverkan

I detta kapitel redovisas en beskrivning av olika intressen som berörs av utredningsstråket och en översiktlig bedömning av påverkan och effekter som den planerade ledningen kan komma att medföra på dessa intressen. I den miljökonsekvensbeskrivning som bifogas ansökan om koncession kommer berörda intressen och åtgärdens effekter och miljökonsekvenser att utredas mer utförligt.

3.1 Kommunala planer och Järnvägsplaner

3.1.1. Förutsättningar

Stråken berör tre gällande detaljplaner. Det är:

- "STG 4517 m.fl" antagen 1990,
- "*Kv. Magasinet m.fl*" antagen 1976
- "*Kv. Trädgårdsmästaren samt del av Kv. Plogan mm*" antagen 1973.
- Sjalva tomten för transformatorstationen TT1512 ligger inom detaljplaneområdet "*Ett område öster om Skogsvallen*" och antogs 1964.

Järnvägsplanen "*Södra Tuvan till Skellefteå C*" beskriver den planerade dragningen av Norrbotniabanan inne i Skellefteå.

De fastigheter som främst berörs är Hedenbyn 25:1 vilken ägs av Skellefteå kommun samt Hedensbyn 25:46 vilket är Skellefteå Kraft elnäts egen tomt för stationsområdet. Även fastigheten Jordbrukaren *1 (vilken ägs av Skellefteå Industrihus AB) kan till viss del komma att beröras.

Inga övriga fastigheter kommer beröras av arbetena.

3.1.2. Förutsedd miljöpåverkan

En ny markkabel eller luftledning kan innebära en påverkan på den kommunala planeringen genom att den står i konflikt med vad som planeras. Genom att utföra projekteringen av ledningssträckningen i samråd med kommunen är möjligheterna att undvika effekter på detaljplaner goda. I detta fall blir påverkan för Järnvägsplanen och det planerade bygget större om luftledningen behålls jämfört med om ledningen markförläggs. Ingen påverkan sker i strid med de gällande kommunala detaljplanerna i och med att järnvägsspåret ska rivas.

3.2 Landskap och boendemiljö

3.2.1. Förutsättningar

Området är präglad av industrier, bostäder samt av övrig infrastruktur så som kraftledningar, järnvägsspår och övriga vägar.

3.2.2. Förutsedd miljöpåverkan

Påverkan av en ny markkabel på boendemiljö sker under byggfasen i form av markarbeten. Effekter under byggskedet kan vara begränsad framkomlighet och förändrade ljudnivåer. Effekterna är dock kortvariga och när ledningen är i drift utgör den inget hinder från att röra sig i området.

Kring kraftledningar alstras elektromagnetiska fält. Fältstyrkan beror på strömmens storlek och på fasernas inbördes placering och avstånd till varandra. Även läget i förhållande till andra parallellgående kraftledningar har inverkan. Forskning avseende fältens eventuella

påverkan på människors hälsa har pågått under lång tid, men det vetenskapliga underlaget anses fortfarande inte vara tillräckligt gediget för att man ska kunna sätta ett faktiskt gränsvärde. Energimarknadsinspektionen brukar dock rekommendera att elbolag bör utreda möjligheter för att reducera magnetfältsnivåer vid platser där människor vistas stadigvarande om magnetfältsvärdet överstiger 0,4 mikrottesla (μT). För markförlagda kablar är avståndet mellan fasledarna litet, vilket innebär att magnetfälten blir låga och inte mätbara bara några meter ifrån markkabeln.

Skellefteå Kraft kommer inför det fortsatta arbetet att genomföra magnetfältstudier vilka kommer att redovisas i den kommande miljökonsekvensbeskrivningen. Med tekniska lösningar och avstånd till bebyggelse bedöms effekterna på boendemiljön kunna begränsa på ett effektivt sätt och en ny ledning bedöms inte innebära risker för människors hälsa.

3.3 Naturvärden och vattenområden

3.3.1. Förutsättningar

Inga specifika naturvärden finns i området då det rör sig om i ett redan ianspråktaget område (banvallen) samt dess direkta anslutning. Inga vattendrag eller övriga vattenområden finns inom utbredningsområdet.

3.3.2. Förutsedd miljöpåverkan

Påverkan av en ny markkabel på naturmiljön sker under byggfasen i form av avverkning av enstaka samt markarbeten. Effekter under byggskedet kan vara temporär förlust av naturlig vegetation och tillfälligt förändrade ljudnivåer.

3.4 Kulturmiljövärden

3.4.1. Förutsättningar

Inom utbredningsområdet finns inga kända fornlämningar eller övriga kulturhistoriska lämningar, se Figur 4-1. Det finns registrerat en "historisk husgrund" med RAÅ-nummer Skellefteå Stad 700 ca 100 meter från utbredningsområdets södra del.

3.4.2. Förutsedd miljöpåverkan

Inga fornlämningar eller övriga kulturminnen kommer att påverkas av arbetena. Skulle en fornlämning påträffas avbryts arbetena och kontakt länsstyrelsen kontaktas.

3.5 Rekreation och friluftsliv

3.5.1. Förutsättningar

Markkabeln läggs stadsnära i befintlig banvall i ett område som kommer påverkas mycket av byggnationerna av den nya Norrbotniabanan under de närmaste åren. Inga områden av betydelse för rekreation och friluftsliv finns i området.

3.5.2. Förutsedd miljöpåverkan

Sammantaget bedöms effekterna av de två ledningarnas utredningsstråk bli väldigt begränsade för rekreation och friluftsliv.

3.6 Rennäring

3.6.1. Förutsättningar

Rennäringen styrs av renarnas vandringar över året. Renarna flyttas mellan olika betesområden utifrån årstid och tillgången på bete. Hur betesmarkerna nyttjas skiljer sig åt från år till år och beror på klimat och andra yttre förutsättningar, inte minst påverkan genom mänsklig aktivitet och exploateringar. Detta innebär att inte bara områden utpekade som riksintressen är viktiga ur ett renskötselperspektiv.

Den planerade verksamheten är belägen inom Mausjaur skogssamebys område. Mausjaur sameby har sina vinterbetesmarker i Skellefteå och Norsjö kommuner.

Samebyns flytt av renar mot vinterbetet börjar i regel under månadsskiftet oktober – november. Skogsavverkning, dåliga isar på sjöar och vattendrag samt brist på bete har gjort att möjligheten att flytta renarna till fots mellan olika årstidsbeten har begränsats eller omöjliggjorts i vissa lägen, vilket medför att renarna vid vissa tillfällen måste flytta österut till vinterbetet med lastbil. Vilka vinterbetesområden som sedan kan nyttjas beror på rådande betessituation. När renarna kommit fram till vinterbetesmarkerna sker sedan bete i långsam takt i riktning mot vårvintermarkerna längre österut mot kusttrakterna. Samebyn nyttjar vinterbetesmarkerna vanligtvis till april.

Det finns inga registrerade flyttleder, svåra passager, strategiska områden eller områden av riksintresse för rennäring i verksamhetens närområde eller influensområde.

3.6.2. Förutsedd miljöpåverkan

Påverkan av en ny markförlagd ledning på rennäringen sker under byggfasen i form av markarbeten. Effekter under byggskedet kan vara tidsbegränsad ökad mänsklig närvaro och förhöjda ljudnivåer, samt tillfällig nedsättning av markens värde som betesmark. Den markförlagda ledningen inom något av stråken kommer att följa befintlig infrastruktur och bedöms inte ta någon ny mark i anspråk i någon betydande grad som förläggas inom tätbebyggt område. En ledning inom utredningsstråket bedöms inte försvåra rennäringens bedrivande väsentligt. Verksamheten utgör inte något hinder till att pågående rennäring kan fortsätta. Därmed bedöms effekterna av markförlagda ledningar inom det redovisade stråket som obetydlig för rennäringen under bygg- och driftskede.

3.7 Övrig markanvändning och infrastruktur

3.7.1. Förutsättningar

Utredningsområdet ligger stadsnära med bostäder, industrier och övrig infrastruktur. Marken där ledningen ska förläggas är i anspråktagen för ett järnvägsspår som kommer raseras. I marken finns också en del övrig infrastruktur så som t.ex. andra kraftledningar, fiberledningar, vatten och avlopp.

3.7.2. Förutsedd miljöpåverkan

Den exakta placeringen kommer i detaljprojekteringen att anpassas till befintlig ledningsinfrastruktur (inklusive ledningar) samt till de ombyggnationsplaner som finns i området i samband med att Norrbotniabanan ska byggas. Detaljprojekteringen kommer därmed utföras i samråd med kommunen och trafikverket gällande detta.

Sammantaget bedöms därmed markförläggningen ge begränsade effekter på övrig markanvändning och infrastruktur och dessutom vara i direkt gagn för de framtida planerna för området.

4. Bedömning av betydande miljöpåverkan

Enligt 6 kap 23 § miljöbalken ska den som avser att bedriva en sådan verksamhet eller vidta en sådan åtgärd som avses i 20 § första stycket 2 undersöka om verksamheten eller åtgärden kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Enligt miljöbalken 6 kap 26 § ska länsstyrelsen efter undersökningen i ett särskilt beslut avgöra om verksamheten eller åtgärden kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Den nya ledningens utmärkande egenskaper är av liten omfattning, bedöms inte bidra till kumulativa effekter och utgör inga risker för människors hälsa. Varför?

Ledningen lokaliseras till befintlig ledningsgata, alternativt i banvall, och tar därmed ingen ny mark i anspråk. Ledningen skapar inga negativa effekter för identifierade andra intressen. Effekterna bedöms dessutom som positiva för landskap och boendemiljö, naturmiljö, rekreation och friluftsliv och rennäring jämfört med nuläget i samband med att den befintliga luftledningen ersätts av en markförlagd ledning.

Sammantaget bedömer Skellefteå Kraft att ansökan om nätkoncession för linje för en 36 kV-ledning i utförande mellan Hedensborg och TT 1512 Hedensbyn inte kan antas innebära en betydande miljöpåverkan.

5. Fortsatt arbete

Information och synpunkter som framkommer under samrådet är en viktig grund för det fortsatta arbetet. Efter samrådet kommer inkomna synpunkter att sammanställas i en samrådsredogörelse som lämnas in till länsstyrelsen för beslut om betydande miljöpåverkan eller ej.

Innehållet i den miljökonsekvensbeskrivning som kommer tas fram kommer att fokusera på direkta och indirekta effekter och konsekvenser för boendemiljö, naturmiljö, rennäring och övrig markanvändning. Identifieras kumulativa effekter så kommer dessa att utredas. Dessutom kommer effekter och konsekvenser under anläggningsskedet och driftskedet att beskrivas. Miljökonsekvensbeskrivningens omfattning avgörs av länsstyrelsens beslut om betydande miljöpåverkan eller ej.

Inför arbetet med att ta fram de slutliga ledningssträckningarna inom valda utredningsstråk krävs vissa fältarbeten. Dessa består främst av utstakning och inmätning av sträckningarna. Ibland krävs även en enklare form av markundersökning. För att få utföra dessa arbeten krävs fastighetsägarens tillstånd (staknings- eller förundersökningstillstånd). Skellefteå Kraft kommer att söka sådana tillstånd från varje berörd fastighetsägare genom skriftligt medgivande innan arbetena påbörjas.

Koncessionsansökningarna planeras att lämnas in under våren 2021. Byggnation planeras påbörjas så snart koncession (samt ledningsrätt) erhållits.

6. Referenser

Fornsök, Riksantikvarieämbetet (2021-02-23):

<http://www.fmis.raa.se/cocoon/fornsok/search.html>

Grundvattenförekomster, sjöar och vattendrag, VISS (220-11-11)

<http://viss.lansstyrelsen.se/>

Nationella geodata, Länsstyrelserna (2021-02-03):

<http://extra.lansstyrelsen.se/gis/Sv/Pages/nationella-geodata.aspx>

Vad säger planen, Skellefteå kommun (2021-02-19):

<https://www.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=5b641c9a748d4d0a86e445f843c91381&extent=2337639.3283%2C9541340.8198%2C2345091.9386%2C9546204.1258%2C102100>

Översiktsplaner och detaljplaner, Skellefteå kommun (2021-02-19):

<http://www.skelleftea.se/boende/oversiktsplaner-och-detaljplaner/utställningar-och-samrad?action=Nyheter>